

Nr 148

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter; given Stockholms slott den 7 april 1961.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över finans- och utrikesdepartementsärenden för den 3 mars 1961 och över finansärenden för denna dag samt med överlämnande av ett den 30 mars 1961 undertecknat avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter jämte till avtalet hörande protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels godkänna nämnda avtal och protokoll;

dels ock bifalla det förslag i övrigt, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

(Översättning)

Convention entre la Suède et le Maroc tendant à éviter les doubles impositions et à établir des règles d'assistance administrative réciproque en matière d'impôts directs.

Sa Majesté le Roi de Suède et Sa Majesté le Roi du Maroc, désireux d'éviter les doubles impositions et d'établir des règles d'assistance administrative réciproque en matière d'impôts directs, ont décidé de conclure une convention et désigné à cette fin comme plénipotentiaires:

Sa Majesté le Roi de Suède

M. Lennart Petri, Ambassadeur de Suède à Rabat

Sa Majesté le Roi du Maroc

M. Mhammedi Driss, Ministre des Affaires Etrangères,

qui, après avoir vérifié leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

TITRE PREMIER

Doubles impositions

Article premier

§ 1er. La présente convention ne comprend que des dispositions concernant les impôts directs.

§ 2. Sont réputés impôts directs au sens de la présente convention les impôts qui, conformément à la législation de chacun des deux Etats, sont prélevés directement sur les revenus (revenus nets ou revenus bruts) ou sur la fortune, soit pour le compte des Etats contractants, soit pour celui des provinces et des communes, même sous forme de centimes additionnels. La présente convention ne vise donc pas les impôts indirects de circulation et de consommation.

Avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter

Hans Majestät Konungen av Sverige samt Hans Majestät Konungen av Marocko hava, i syfte att undvika dubbelbeskattning och att fastställa bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter, beslutat träffa ett avtal och för detta ändamål utsett såsom befullmäktigade ombud:

Hans Majestät Konungen av Sverige

Sveriges ambassadör i Rabat Lennart Petri.

Hans Majestät Konungen av Marocko

M. Mhammedi Driss, utrikesminister,

vilka, efter att hava granskat varandras fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

AVDELNING I

Dubbelbeskattning

Artikel 1

§ 1. Detta avtal innehåller bestämmelser allenast rörande direkta skatter.

§ 2. Med direkta skatter avses i detta avtal sådana skatter, som i enlighet med lagstiftningen i de båda staterna utgå direkt å inkomst (netto eller bruttoinkomst) eller å förmögenhet, vare sig för de avtalslutande staternas eller för provinser (läns) eller kommuners räkning, och detta gäller även om skatterna utgå i form av tilläggsskatter. Föreliggande avtal hänför sig således ej till indirekta skatter å omsättning eller förbrukning.

§ 3. Sont considérés comme impôts directs au sens de la présente convention:

1° En ce qui concerne la législation marocains:

a) L'impôt sur les bénéficiaires professionnels;

b) Le prélèvement sur les traitements publics et privés, les indemnités et émoluments, les salaires, les pensions et les rentes viagères;

c) La taxe urbaine;

d) Le tertib.

2° En ce qui concerne la législation suédoise:

a) L'impôt d'Etat sur le revenu, y compris l'impôt sur le revenu des dividendes d'actions;

b) L'impôt d'Etat sur la fortune;

c) L'impôt communal général.

3° Les impôts et taxes perçus dans l'un et l'autre Etat en remplacement des impôts visés aux 1° et 2° ci-dessus ou en addition à ces impôts.

Article 2

Les revenus des biens immobiliers, y compris les revenus des exploitations agricoles et forestières, ne sont imposables que dans l'Etat où ces biens sont situés.

Article 3

§ 1er. Les entreprises industrielles, minières, commerciales ou financières autres que celles auxquelles s'applique l'article 5, sont imposables dans chacun des Etats à raison des revenus produits par les établissements stables qui y sont situés.

§ 2. S'il se révèle que la comptabilité ne permet pas de calculer les revenus, ceux-ci seront fixés à un pourcentage équitable des revenus bruts de l'établissement, ce pourcentage étant déterminé sur la base des données correspondantes pour des entreprises similaires dans le même Etat. Si cela est nécessaire, les autorités fiscales suprêmes concluront, dans

§ 3. Som direkta skatter i detta avtals mening anses:

1:o beträffande marockansk lagstiftning:

a) skatten å inkomst av rörelse,

b) skatten å löner i allmän och enskild tjänst, arvoden och andra inkomster av arbete, pensioner och livräntor;

c) skatten å fastighet i stad; samt

d) skatten å fastighet å landet.

2:o beträffande svensk lagstiftning:

a) den statliga inkomstskatten, kungsskatten däri inbegripen;

b) den statliga förmögenhetsskatten; samt

c) den allmänna kommunalskatten;

3:o utskylder och avgifter, som uttagas i den ena eller den andra staten i stället för skatter, angivna under 1:o och 2:o här ovan, eller såsom tillägg till dessa skatter.

Artikel 2

Inkomst av fast egendom, däri inbegripet inkomst av lantbruk och skogsbruk, beskattas allenast i den stat, där den fasta egendomen är belägen.

Artikel 3

§ 1. Företag för utövande av industriell verksamhet, gruvdrift, handel eller finansieringsverksamhet, vilka ej avses i artikel 5, beskattas i envar av staterna för inkomster från därstädes belägna fasta driftställen.

§ 2. Anses bokföringen icke kunna läggas till grund för inkomstberäkningen, må inkomsten fastställas till skälig procentsats av driftställets bruttoinkomst, därvid procentsatsen skall fastställas med ledning av motsvarande uppgifter för liknande företag inom samma stat. Då så erfordras, skola de högsta finansmyndigheterna från fall till fall träffa särskil-

des cas particuliers, des arrangements spéciaux en vue de déterminer le montant des impôts respectifs que chaque Etat pourra percevoir.

§ 3. Est considéré comme «établissement stable» au sens de la présente convention toute installation permanente de l'entreprise dans laquelle l'activité de cette dernière s'exerce en tout ou en partie.

§ 4. Seront traités comme revenus d'une entreprise commerciale ou industrielle, les revenus provenant de participation à une entreprise revêtant la forme d'une société, à l'exception de ceux résultant d'actions, parts bénéficiaires et autres titres.

§ 5. Lorsqu'une entreprise de l'un des deux Etats, du fait de sa participation à la gestion ou au capital d'une entreprise de l'autre Etat, fait ou impose à cette dernière, dans leurs relations commerciales ou financières, des conditions différentes de celles qui seraient faites à une tierce entreprise, tous bénéfices qui auraient dû normalement apparaître dans les comptes de l'une de ces entreprises, mais qui ont été de la sorte transférés à l'autre entreprise, peuvent être incorporés aux bénéfices imposables de la première entreprise.

Article 4

Les sociétés ayant leur domicile fiscal en Suède, qui possèdent au Maroc un établissement stable et qui sont soumises à l'impôt sur les revenus des capitaux mobiliers, acquitteront cet impôt dans les conditions prévues; toutefois, le revenu taxé ne pourra excéder le montant des bénéfices réalisés au Maroc, y compris, s'il y a lieu, les bénéfices ou avantages que la société aurait retirés indirectement de son établissement marocain ou qui auraient été attribués ou accordés à des tiers, soit par voie de majoration ou de diminution des prix d'achat ou de vente, soit par tout autre moyen.

da överenskommelser i syfte att möjliggöra en beräkning av det skattebelopp, som må uttagas i envar av staterna.

§ 3. Med »fast driftställe» förstås i detta avtal varje stadigvarande affärsanordning för företaget, där företagets verksamhet helt eller delvis utövas.

§ 4. Som inkomst från ett företag för utövande av industriell verksamhet eller handel betraktas inkomst genom delägarskap i företag i form av bolag eller förening med undantag för inkomst av aktier, stiftarandelar och andra värdepapper.

§ 5. Då ett företag, hemmahörande i en av de båda staterna, på grund av sin delaktighet i ledningen av ett i den andra staten hemmahörande företag eller i ett sådant företags kapital, i de båda företagens inbördes handels- eller andra ekonomiska förbindelser tillämpar eller bestämmer andra villkor än dem, som skulle hava tillämpats i förhållande till ett tredje företag, kunna alla vinster, som under normala förhållanden bort framträda i det ena företagets räkenskaper men som på detta sätt överförts till det andra företaget, inräknas i det förra företagets beskattningsbara inkomster.

Artikel 4

Bolag, som hava sitt skatterättsliga hemvist i Sverige och hava fast driftställe i Marocko och som i Marocko äro underkastade skatt å inkomst av kapital, skola erlagga denna skatt i enlighet med gällande föreskrifter; dock må icke den beskattade inkomsten överstiga summan av de i Marocko förvärvade inkomsterna, däri inbegripna, i förekommande fall, de inkomster eller förmåner, som bolaget må hava indirekt åtnjutit från sitt marockanska driftställe eller som må hava tillförts eller medgivits tredje man, vare sig genom ökning eller minskning av inköps- eller försäljningspris eller på varje annat sätt.

Article 5

Les impôts prélevés sur les revenus provenant de l'exploitation d'entreprises de navigation maritime ou aérienne ne seront perçus que dans l'Etat sur le territoire duquel se trouve le siège de la direction effective de l'entreprise, à condition que les navires battent pavillon ou que les aéronefs possèdent la nationalité dudit Etat.

Article 6

§ 1er. Les impôts prélevés sur les revenus de travail, y compris ceux provenant de l'exercice de professions libérales, ne seront prélevés que dans l'Etat où s'exerce l'activité personnelle, source de ces revenus.

§ 2. Il n'y a exercice d'une profession libérale dans l'un des deux Etats contractants que si l'activité professionnelle a un point d'attache fixe dans cet Etat.

Article 7

§ 1er. L'impôt sur le revenu des prêts, dépôts, comptes de dépôt et de toutes autres créances ne sera perçu que dans l'Etat du domicile du créancier.

§ 2. Si le créancier possède dans les deux Etats des établissements stables au sens de l'article 3 (§ 3) et si l'un de ces établissements consent un prêt ou effectue un dépôt, l'impôt sera perçu dans celui des deux Etats sur le territoire duquel est situé cet établissement.

Article 8

Les revenus des valeurs mobilières ne sont imposables que dans l'Etat sur le territoire duquel le bénéficiaire a son domicile.

Toutefois, les dividendes attribués par une société par actions ayant son domicile fiscal dans l'un des Etats contractants à une société par actions ayant son domicile fiscal dans l'autre Etat sont exonérés d'impôts dans cet autre Etat, dans la mesure et dans les conditions où une telle exonéra-

Artikel 5

Skatt å inkomst av företag för utövande av sjöfart eller luftfart utgår allenast i den stat, inom vars område företagets verkliga ledning har sitt säte, under förutsättning att fartygen föra denna stats flagga eller luftfartygen hava dess nationalitet.

Artikel 6

§ 1. Skatt å inkomst av arbete, däri inbegripen inkomst genom utövande av fria yrken, utgår allenast i den stat, där den personliga verksamhet utövas, av vilken inkomsten härrör.

§ 2. Utövning av fritt yrke i en av de båda avtalsslutande staterna anses föreligga allenast i det fall, då yrkesverksamheten i denna stat har ett fast centrum.

Artikel 7

§ 1. Skatt å inkomst av försträckning, deposition, depositionsräkning eller varje annat slags fordran, som ej grundar sig på värdepapper, utgöres allenast i den stat, där fordringsägaren har sitt hemvist.

§ 2. Om fordringsägaren har fasta driftställen enligt artikel 3, paragraf 3, i båda staterna och från ett av dessa beviljas ett lån eller verkställs en deposition, skall skatt å inkomst därav utgöras i den av staterna, inom vars område detta driftställe är beläget.

Artikel 8

Inkomst av värdepapper beskattas allenast i den stat, inom vars område inkomsttagaren har sitt hemvist.

Emellertid skall utdelning, som tillfaller ett aktiebolag med skatterättsligt hemvist i en av de avtalsslutande staterna från ett aktiebolag med skatterättsligt hemvist i den andra staten, vara undantagen från beskattning i förstnämnda stat under de villkor och i den utsträckning, som

tion serait accordée en vertu de la législation interne de cet Etat, si l'une et l'autre société avaient leur domicile fiscal sur le territoire dudit Etat.

Article 9

Les impôts prélevés sur tous autres revenus que ceux visés aux articles précédents, entre autres les pensions publiques et privées et les rentes viagères, ne sont perçus que dans l'Etat où le bénéficiaire a son domicile.

Article 10

En ce qui concerne les impôts sur la fortune ou sur l'accroissement de la fortune, les dispositions suivantes sont applicables:

1° Dans la mesure où la fortune se compose:

a) D'immeubles avec leurs accessoires;

b) D'entreprises commerciales ou industrielles, y compris celles de la navigation maritime et de la navigation aérienne,

l'impôt sera perçu dans l'Etat à qui est dû, d'après les articles précédents, l'impôt sur les revenus provenant de ladite fortune;

2° Pour tous les autres genres de fortune, l'impôt sera perçu dans l'Etat de domicile.

Article 11

Un impôt personnel sur l'ensemble des revenus ou de la fortune, établi dans l'Etat où l'assujetti a son domicile, ne sera perçu que sur les revenus ou la fortune taxables dans cet Etat, selon les dispositions de la présente convention, mais d'après le taux effectif par rapport à l'ensemble des revenus ou de la fortune de l'assujetti.

Article 12

§ 1er. Pour l'application de la présente convention, le domicile fiscal des personnes physiques est au lieu de leur résidence normale entendue dans le sens de foyer permanent d'habitation.

fallet skulle hava varit enligt lagstiftningen i denna stat, därest båda bolagen hade haft sitt skatterättsliga hemvist inom den statens område.

Artikel 9

Skatt å andra, i föregående artiklar icke angivna inkomster, däri inbegripna pensioner på grund av allmän och enskild tjänst samt livräntor, utgår allenast i den stat, där inkomsttagaren har sitt hemvist.

Artikel 10

För skatter å förmögenhet eller förmögenhetsökning gälla följande bestämmelser:

1:o I den mån förmögenheten består av

a) fast egendom med tillbehör, eller

b) företag för utövande av handel eller industri, företag för sjöfart och luftfart inbegripna,

utgår skatten i den stat, vilken enligt föregående artiklar äger beskatta inkomst av samma förmögenhet.

2:o För alla andra slag av förmögenhet utgår skatten i den stat, där den skattskyldige har sitt hemvist.

Artikel 11

Personlig å samtliga inkomster eller å hela förmögenheten utgående skatt i den stat, där den skattskyldige har sitt hemvist, uttages allenast å de inkomster eller den förmögenhet, som äro underkastade skatt i denna stat jämlikt detta avtals föreskrifter, men med tillämpning av den skatteprocent, som beräknas med hänsyn till den skattskyldiges samtliga inkomster eller hela förmögenhet.

Artikel 12

§ 1. Enligt detta avtal anses såsom skatterättsligt hemvist, såvitt angår fysisk person, dennes normala vistelseort i betydelser av varaktigt hem.

§ 2. Si un contribuable ne possède de résidence normale ainsi définie dans aucun des deux Etats, il est réputé avoir son domicile dans celui de ces Etats où il fait son séjour principal ou, à défaut, dans celui dont il a la nationalité.

§ 3. D'après la présente convention, le domicile fiscal des personnes morales se trouve au lieu de leur siège social effectif.

Toutefois, la présente stipulation ne déroge pas aux dispositions des lois suédoises relatives au lieu d'imposition des successions indivises.

Article 13

Tout contribuable qui prouve que les mesures prises par les autorités fiscales des Etats contractants ont entraîné pour lui une double imposition en ce qui concerne les impôts directs visés par la présente convention peut adresser une demande à l'Etat dont il est ressortissant. Si le bien-fondé de la demande est reconnu, l'autorité fiscale suprême de cet Etat peut s'entendre avec l'autorité fiscale suprême de l'autre Etat pour éviter, de façon équitable, une double imposition.

La demande doit être faite dans les deux années suivant celle de l'imposition. Passé ce délai, les autorités fiscales suprêmes des deux Etats apprécieront si la demande peut être néanmoins retenue.

Article 14

Les Etats contractants confient à leurs autorités fiscales suprêmes le soin de conclure des accords ou des arrangements particuliers pour remédier aux doubles impositions en matière d'impôts directs sur les revenus ou sur la fortune qui s'avèreraient contraires à l'objet de la présente convention dans des cas non expressément prévus dans la convention, ainsi que pour résoudre toutes difficultés d'application ou d'interprétation.

§ 2. Om en skattskyldig icke i någon av de båda staterna har en sålunda angiven normal vistelseort, anses han hava sitt hemvist i den av staterna, där han huvudsakligen uppehåller sig, eller, i annat fall, där han äger medborgarskap.

§ 3. Juridisk person anses enligt detta avtal hava sitt skatterättsliga hemvist å den ort, där den har sitt verkliga säte.

Emellertid avser ej denna föreskrift att stadga undantag i den svenska lagstiftningens bestämmelser om beskattningsort för oskifta dödsbon.

Artikel 13

Varje skattskyldig, som visar att av beskattningsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna vidtagna åtgärder för honom medfört dubbelbeskattning såvitt angår de direkta skatter varom i detta avtal är fråga, kan häremot göra erinran hos den stat, som han tillhör. Anses erinran grundad, kan denna stats högsta finansmyndighet träffa överenskommelse med den andra stats högsta finansmyndighet för att på skäligt sätt undvika dubbelbeskattning.

Sådan erinran bör göras inom två år efter det år då taxering för skatten i fråga åsatts. Inkommer sådan erinran senare, skola de högsta finansmyndigheterna i de båda staterna avgöra, om densamma icke desto mindre må kunna komma under beaktande.

Artikel 14

De avtalsslutande staterna anförtro åt sina högsta finansmyndigheter att ingå avtal eller träffa särskilda anordningar för att häva mot detta avtals syfte stridande dubbelbeskattning såvitt angår direkta skatter å inkomst eller förmögenhet i fall som icke uttryckligen förutsetts i avtalet, så ock att lösa uppkommande svårigheter vid avtalets tillämpning eller tolkning.

TITRE II

Garanties légales et assistance
réciproque

Article 15

Les ressortissants (personnes physiques et morales) de l'un des deux Etats ont droit sur le territoire de l'autre Etat aux mêmes garanties que les ressortissants de ce dernier Etat vis-à-vis des autorités fiscales, des tribunaux fiscaux et administratifs, ainsi que des autres tribunaux.

Article 16

En vue d'assurer une meilleure application des impôts visés dans la présente convention, les Etats contractants s'engagent, sous réserve de réciprocité, à échanger les renseignements d'ordre fiscal que l'Administration d'un des deux Etats détient ou peut obtenir d'après les règles de sa propre législation et qui seraient utiles à l'autre Etat pour l'établissement des dits impôts.

Ces renseignements seront échangés directement entre les deux Administrations et auront lieu sur demande.

Article 17

I. — L'Administration Marocaine pourra demander à l'Administration Suédoise des informations visant des cas concrets intéressant des personnes physiques ou morales marocaines, des renseignements relatifs aux bénéfices des exploitations industrielles, commerciales ou agricoles possédées en Suède par ces dites personnes, ainsi qu'aux redevances à elles versées pour l'exploitation de mines ou de carrières ou pour l'utilisation de brevets, modèles, marques de fabrique ou autres procédés industriels.

II. — De même, l'Administration Suédoise pourra demander à l'Administration Marocaine des informations analogues visant des cas con-

AVDELNING II

Rättsskydd och ömsesidig hand-
räckning

Artikel 15

Fysiska och juridiska personer, tillhörande en av de båda staterna, äga inom den andra statens område åtnjuta samma rättsskydd som personer, tillhörande sistnämnda stat, inför dess beskattningsmyndigheter, beskattnings- och förvaltningsdomstolar samt andra domstolar.

Artikel 16

För att åstadkomma en större effektivitet av den beskattning, som avses i detta avtal, förbinda sig de avtalsslutande staterna, under förutsättning av ömsesidighet, att utbyta sådana underrättelser i beskattningshänseende, som vederbörande myndighet i en av de båda staterna innehar eller kan erhålla enligt föreskrifterna i dess egen lagstiftning och som kunna vara av värde för den andra staten vid åsättande av nämnda skatter.

Sådana underrättelser skola utbytas direkt mellan vederbörande myndigheter efter särskild framställning.

Artikel 17

§ 1. Vederbörande marockanska myndighet kan hos vederbörande svenska myndighet göra framställningar om upplysningar i särskilda fall rörande marockanska fysiska eller juridiska personer, upplysningar angående inkomster från av sådana personer innehavda företag i Sverige för utövande av industri, handel eller lantbruk ävensom rörande periodiska avgifter till dem för nyttjande av gruvor eller stenbrott eller för användande av patent, modeller, varumärken eller fabriktionsmetoder.

§ 2. På samma sätt kan vederbörande svenska myndighet hos vederbörande marockanska myndighet göra framställningar om liknande

crets intéressant des personnes physiques ou morales suédoises.

upplysningar i särskilda fall beträffande svenska fysiska eller juridiska personer.

Article 18

I. — Les Etats contractants s'engagent, sur la base de la réciprocité, à se prêter concours et assistance aux fins de recouvrer en principal, additionnels, intérêts et frais ou amendes à l'exclusion de celles ayant un caractère pénal, suivant les règles de leur propre législation, les impôts définitivement dus visés par la présente convention.

II. — Les significations, poursuites et mesures d'exécution auront lieu sur production d'une copie ou d'un extrait officiel des titres exécutoires accompagnés éventuellement des copies ou extraits officiels des décisions devenues définitives. Les titres seront rendus exécutoires par mesure administrative dans la forme propre à la législation de l'Etat requis.

III. — Pour le recouvrement des créances fiscales l'Etat requis ne sera pas obligé d'appliquer un moyen d'exécution non prévu par la législation de l'Etat requérant.

IV. — Si une créance fiscale est encore susceptible d'un recours, l'Etat requérant peut demander à l'Etat requis de prendre des mesures conservatoires auxquelles sont applicables mutatis mutandis les dispositions précédentes.

Est considérés comme mesure conservatoire la notification de l'état de liquidation au redevable pour le recouvrement des impôts perçus par l'Administration Marocaine de l'Enregistrement. L'opposition à cet état de liquidation ne peut être portée que devant le Tribunal marocain compétent.

Artikel 18

§ 1. De avtalsslutande staterna förbinda sig, på grundval av ömsesidighet, att lämna varandra bistånd och handräckning för att i enlighet med reglerna i sin egen lagstiftning indriva i detta avtal avsedda, slutgiltigt fastställda skatter, däri inbegripna tilläggsbelopp, räntor och kostnader ävensom viten, som icke hava straffrättslig karaktär.

§ 2. Delgivningar, krav och indrivningsåtgärder verkställas mot företeende av avskrifter eller officiella utdrag av de beslut, varpå verkställigheten grundas, eventuellt åtföljda av avskrifter eller officiella utdrag av de slutgiltiga utslagen. Besluten skola göras exigibla genom förvaltningsåtgärd i den form, som stadgas i lagstiftningen i den stat, där handräckningen skall äga rum.

§ 3. För indrivning av skatteanspråk skall den stat, till vilken framställning om indrivning riktas, icke vara förpliktad att företaga någon verkställighetsåtgärd, som icke kan förekomma enligt lagstiftningen i den stat som gjort framställningen.

§ 4. Om ett skatterättsligt anspråk ännu är av beskaffenhet att kunna dragas under högre myndighets prövning, kan den stat, vilken åberopar anspråket, göra framställning hos den andra staten om vidtagande av åtgärder för anspråkets säkerställande, å vilka åtgärder de föregående bestämmelserna skola gälla i tillämpliga delar.

Såsom sådan åtgärd anses delgivning med den skattskyldige av debetsedel (état de liquidation) för indrivning av skatter, som uppbäras av marockanska skatteverket (l'Administration de l'Enregistrement). Invändning mot sådant tvångsmedel kan göras endast inför vederbörlig marockansk domstol.

Article 19

I. — Chacun des deux Etats devra accorder assistance à l'autre Etat dans toutes les affaires fiscales et pour le recouvrement de toutes les créances fiscales qui sont nées dans l'autre Etat du fait de la législation dudit Etat concernant les impôts visés dans la présente convention.

Toutefois, dans le cas où une requête concernera un ressortissant ou une personne morale de l'Etat requis, celui-ci ne sera tenu de recouvrer que:

1° les impôts auxquels ce ressortissant ou cette personne morale aurait été dûment assujetti en vertu des dispositions de la présente convention;

2° les impôts dus par un tel ressortissant dans l'Etat requérant pour la période pendant laquelle il a eu sa résidence dans cet Etat.

II. — Mais la même assistance peut être refusée lorsque l'Etat requis considère qu'elle pourrait mettre en danger ses droits de souveraineté ou sa sécurité, ou porter atteinte à ses intérêts généraux.

III. — Peuvent être également repoussées:

a) Les demandes qui auraient pour effet, soit d'imposer à l'un des Etats contractants l'obligation de communiquer des renseignements que sa propre législation fiscale ne lui permet pas d'obtenir, soit d'accomplir des actes administratifs qui ne seraient pas conformes à sa législation ou à ses pratiques;

b) les demandes aux termes desquelles il y aurait lieu de recueillir, sur le territoire de l'Etat requis, de personnes étrangères à l'affaire en tant que contribuables, des informations, déclarations ou consultations autorisées par la loi, lorsque l'Etat requérant n'est pas en mesure, d'après sa propre législation, d'exiger

Artikel 19

§ 1. Vardera staten skall lämna handräckning till den andra staten i alla de skatteärenden och för indrivning av alla de skatteanspråk som uppstått i den andra staten i enlighet med dess lagstiftning angående de skatter, som avses i detta avtal.

Därest en framställning om indrivningsåtgärd skulle avse en medborgare eller en juridisk person i den stat, till vilken framställningen riktas, är denna stat dock icke skyldig att verkställa indrivning i andra fall än då fråga är om:

1) sådana skatter, vilka medborgaren eller den juridiska personen vederbörligen underkastats i överensstämmelse med avtalets bestämmelser; eller

2) sådana skatter, för vilka en dylik medborgare häftar i den stat, som gjort framställningen, med avseende å en tidsperiod under vilken han haft sitt hemvist i denna stat.

§ 2. Sådan handräckning kan likväl vägras, då den stat, hos vilken den begärts, anser densamma ägnad att äventyra dess höghetsrättigheter eller säkerhet eller skada dess allmänna intressen.

§ 3. Avvisas kunna jämväl:

a) framställningar, vilka skulle hava till följd, antingen att en av de avtalsslutande staterna åläggas att meddela upplysningar, som icke kunna erhållas enligt dess skattelagstiftning, eller att förvaltningsåtgärder vidtagas som icke skulle vara i enlighet med dess författningar eller rättstillämpning,

b) framställningar, som inom den stat, där handräckningen begäres, skulle föranleda infordrande från personer, vilka icke såsom skattskyldiga hava i saken del, av sådana upplysningar, förklaringar eller utlåtanden, som författningen enligt där må meddelas, i sådana fall då den stat, som begärt handräckningen, enligt

des informations, déclarations ou consultations analogues;

c) les demandes faites en vue d'obtenir connaissance de circonstances de fait ou de rapports de droit, lorsque la connaissance de ces circonstances ou rapports ne peut être acquise qu'en faisant appel à l'obligation de fournir des renseignements, des déclarations ou des consultations qui ne peuvent pas être exigés sur le territoire de l'Etat requérant;

d) les autres demandes qui ne pourraient être satisfaites que par la violation d'un secret relatif à un commerce, à une exploitation ou à une industrie.

Article 20

En ce qui concerne les questions, informations et consultations ainsi que toutes autres communications qui sont parvenues à un Etat par suite de l'assistance réciproque, il y a lieu d'appliquer les prescriptions légales en vigueur dans cet Etat au sujet du secret administratif ou professionnel.

TITRE III

Dispositions générales

Article 21

La convention entrera en vigueur dès sa ratification. Elle s'appliquera:

1° aux impôts dus à la source à titre définitif sur les revenus attribués aux bénéficiaires à dater du 1er janvier 1961 et non échus avant cette date;

2° aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables clôturées postérieurement au 31 décembre 1960;

3° à l'impôt suédois sur la fortune qui fait l'objet de la taxation des années 1962 et suivantes.

sin egen lagstiftning icke kan införas motsvarande upplysningar, förklaringar eller utlåtanden,

c) framställningar gjorda i syfte att erhålla kännedom om faktiska eller rättsliga förhållanden, såframt kännedomen om dessa förhållanden ej kan vinnas annorledes än på grund av förpliktelse att avgiva upplysningar, förklaringar eller utlåtanden, som icke kunna avfordras inom den stat, från vilken sådan framställning skett, samt

d) andra framställningar, som icke kunna efterkommas utan kränkning av affärs-, drifts- eller industriell hemlighet,

Artikel 20

Å förfrågningar, upplysningar och utlåtanden ävensom andra meddelanden, som inkomma till en stat på grund av ömsesidig handräckning, skola i den staten gällande författningsbestämmelser rörande tystnadsplikt på grund av tjänst eller yrkesutövning tillämpas.

AVDELNING III

Allmänna bestämmelser

Artikel 21

Avtalet skall träda i kraft i och med att detsamma ratificerats. Avtalet skall tillämpas

1:o å sådana skatter, uttagna genom avdrag vid källan och innefattande en slutgiltig skattebetalning, som utgå å inkomster, vilka blivit tillgängliga för lyftning från och med den 1 januari 1961 och icke förfallit till betalning dessförinnan;

2:o å andra inkomstskatter, som påförts för beskattningsperioder, vilka avslutats efter den 31 december 1960;

3:o å svensk förmögenhetsskatt, som påförts på grund av 1962 eller senare års taxering.

Article 22

La présente convention sera ratifiée, en ce qui concerne la Suède, par Sa Majesté le Roi de Suède, avec l'assentiment du Riksdag, et, en ce qui concerne le Maroc, par Sa Majesté le Roi du Maroc. Les ratifications seront échangées le plus tôt possible, à Rabat.

Elle restera en vigueur tant qu'elle n'aura pas été dénoncée par l'un des Etats contractants. En cas de dénonciation six mois avant l'expiration d'une année civile, la convention cessera d'être en vigueur au 1er janvier suivant, sinon au 1er janvier de la seconde année suivante.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des deux parties ont signé la présente convention et l'ont revêtue de leurs sceaux.

Fait à Rabat, le 30 mars 1961, en double original, en langue française.

Pour la Suède
Lennart Petri

Pour le Maroc
D. Mhammedi

Artikel 22

Detta avtal skall ratificeras för Sveriges del av Hans Majestät Konungen av Sverige med riksdagens samtycke samt för Marockos del av Hans Majestät Konungen av Marocko. Ratifikationshandlingarna skola snarast möjligt utväxlas i Rabat.

Avtalet skall förbliva gällande så länge detsamma icke uppsagts av någon av de avtalsslutande staterna. I fall av uppsägning sex månader före utgången av ett kalenderår upphör avtalet att gälla den 1 januari nästkommande år och i annat fall den 1 januari under det därpå följande året.

Till bekräftelse härå hava de båda parternas befullmäktigade ombud undertecknat detta avtal och försett detsamma med sina sigill.

Som skedde i Rabat den 30 mars 1961, i dubbla original exemplar på franska språket.

För Sverige
Lennart Petri

För Marocko
D. Mhammedi

Protocole

Au moment de procéder à la signature de la présente convention conclue ce jour entre la Suède et le Maroc en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts directs et d'établir des règles d'assistance administrative réciproque en matière d'impôts directs, les plénipotentiaires soussignés ont fait la déclaration concordante suivante, qui forme partie intégrante de la convention même:

I. La présente convention est conclue en l'état des législations suédoises et marocaines à la date de sa signature.

Il est précisé:

1° Que les impôts directs respectivement visés aux n°s 1° et 2° du paragraphe 3 de l'article 1er sont tenus pour similaires;

Protokoll

Vid undertecknandet av förevarande avtal, ingånget denna dag mellan Sverige och Marocko i avsikt att undvika dubbelbeskattning beträffande direkta skatter och att fastställa bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande samma skatter, hava undertecknade befullmäktigade ombud gjort följande ömsesidiga förklaring, vilken utgör en integrerande del av själva avtalet.

1. Detta avtal är ingånget med hänsyn tagen till svensk och marockansk lagstiftning vid tiden för avtalets undertecknande.

Det fastslås:

1:o att de direkta skatter å ömsesidor, vilka avses i 1:o och 2:o av § 3 i artikel 1, anses likvärdiga, samt

2° Qu'au cas où cette situation se trouverait sensiblement modifiée en raison de changements apportés aux législations respectives des deux Etats, leurs autorités fiscales suprêmes se concerteraient.

II. Le mode d'imposition prévu à l'article 2 de la présente convention s'applique aussi bien aux revenus provenant de baux à loyer, de baux à ferme ou de toute autre forme de jouissance d'immeubles qu'à ceux résultant d'une administration et d'une jouissance directe, ainsi qu'aux bénéfices provenant d'aliénations d'immeubles.

Il s'applique également aux revenus provenant de l'exploitation proprement dite de forêts sur le domaine de l'exploitant ou sur celui de tiers.

III. Pour l'application de l'article 3, on doit comprendre dans les revenus de l'établissement stable situé dans l'un des deux Etats, les bénéfices provenant de la vente totale ou partielle en cours ou en fin d'exploitation, des divers éléments d'actif de cet établissement, à l'exclusion des immeubles situés sur le territoire de l'autre Etat.

IV. Sont considérés comme «établissements stables» au sens de l'article 3 de la présente convention, les sièges de direction, succursales, fabriques, usines, ateliers, agences, magasins, bureaux, laboratoires, comptoirs d'achat ou de vente, les dépôts ainsi que toutes autres installations fixes de caractère productif, à l'exclusion des sociétés filiales.

Toutefois, ne sont pas imposables les comptoirs qui se bornent à l'achat de marchandises diverses destinées à l'approvisionnement d'un ou de plusieurs établissements de vente ou de transformation que le contribuable exploite dans l'autre Etat.

Lorsqu'une entreprise de l'un des Etats contractants fait des affaires dans l'autre Etat, par l'entremise d'un agent y établi, qui exerce habituellement des pouvoirs pour la négociation et la conclusion des contrats ou qui dispose d'un stock de marchan-

2:0 att, därest detta förhållande skulle i avsevärd mån förändras på grund av omläggningar i de båda staternas respektive lagstiftningar, deras högsta finansmyndigheter må träffa nya överenskommelser.

2. De regler för beskattningen som angivas i artikel 2 av detta avtal gälla såväl inkomster genom uthyrning, utarrendering eller varje annat slags upplåtelse av rätt att nyttja fast egendom som ock inkomster, som förvärvas genom dess omedelbara förvaltande och nyttjande, ävensom sådana vinster som uppkomma genom avyttring av fast egendom.

Samma regler tillämpas likaledes å inkomst genom avverkning av skog å avverkarens eller tredje mans mark.

3. Vid tillämpning av artikel 3 skola under inkomst från ett fast driftställe, beläget i en av de båda staterna, anses inbegripna vinster här rörande av försäljning helt eller delvis, under utövande av rörelsen eller vid dess upphörande, av driftstället tillhöriga tillgångar med undantag av fastigheter belägna inom den andra staten.

4. Som »fasta driftställen» enligt artikel 3 i avtalet anses plats, där ett företags ledning har sitt säte, samt avdelningskontor, fabriker, verkstäder, agenturer, varunederlag, kontor, laboratorier, inköps- och försäljningsställen, lager ävensom varje annan fast anordning av produktiv karaktär med uteslutande av dotterbolag.

Emellertid beskattas icke inköpsställen, som inskränka sig till uppköp av olika slags varor för att därmed förse ett eller flera av den skattskyldige i den andra staten använda driftställen för försäljning eller bearbetning.

Då ett företag, som tillhör en av de avtalsslutande staterna, i den andra staten gör affärer genom förmedling av en där etablerad agent, som vanligen använder honom givet bemyndigande att förmedla och avsluta kontrakt eller som disponerar ett varu-

dises pour satisfaire habituellement aux commandes qu'il reçoit, cette entreprise est considérée comme ayant un établissement stable dans ce dernier Etat.

Mais le fait qu'une entreprise de l'un des Etats ait des relations d'affaires dans l'autre Etat, par l'intermédiaire d'un commissionnaire ou courtier, vraiment autonome, ne permet pas de considérer cette entreprise comme ayant un établissement stable dans ce dernier Etat.

Les chantiers servant à des travaux de construction, dont l'exécution a dépassé ou est jugée devoir dépasser une durée de douze mois, seront considérés comme établissements stables au sens de la convention.

V. En ce qui concerne les revenus provenant des navires ne portant pas le pavillon ou des aéronefs ne possédant pas la nationalité de l'Etat dans lequel se trouve la direction effective de l'entreprise qui exploite ces navires ou ces aéronefs, l'imposition est établie suivant les règles de l'article 3.

VI. Au cas où l'application des dispositions des articles 3, 4 et 5 de la convention soulèverait des difficultés ou des contestations, les autorités fiscales suprêmes s'entendraient pour procéder à une répartition équitable des revenus susceptibles d'être imposés de part et d'autre.

VII. Les redevances versées pour la jouissance de biens immobiliers ou l'exploitation de mines, carrières ou autres ressources naturelles, seront imposables dans celui des deux Etats contractants où sont situés ces biens ou autres ressources naturelles.

VIII. Sont considérées comme professions libérales au sens de l'article 6, notamment l'activité scientifique, artistique, littéraire, enseignante ou pédagogique, ainsi que celle des médecins, avocats, architectes et ingénieurs.

Les droits d'auteur et les produits provenant de la vente ou de la concession de licences d'exploitation de

lager för att regelbundet effektuera beställningar som han mottager, skall företaget anses hava ett fast driftställe i den andra staten.

Det förhållandet, att ett företag, som tillhör en av de avtalslutande staterna, upprätthåller affärsförbindelser i den andra staten genom förmedling av en verkligt oberoende kommissionär eller mäklare, skall däremot icke föranleda att företaget anses hava ett fast driftställe i sistnämnda stat.

Plats för byggnadsföretag, vars utförande överskridit en tidrymd av tolv månader, skall anses som fast driftställe i avtalets mening.

5. I fråga om inkomster förvärvade av fartyg som icke föra den stats flagga eller av luftfartyg som icke hava den stats nationalitet, där företaget, som använder fartygen eller luftfartygen, har sin verkliga ledning, skall beskattningen ske enligt reglerna i artikel 3.

6. I de fall, då tillämpning av bestämmelserna i artiklarna 3, 4 och 5 av avtalet skulle föranleda svårigheter eller tvistigheter, skola de högsta finansmyndigheterna träffa överenskommelser för att åstadkomma en skälig fördelning av de inkomster, som kunna bliva föremål för beskattning å båda sidor.

7. Royalty för utnyttjande av fast egendom, gruvor, stenbrott eller andra fyndigheter beskattas i den av de avtalslutande staterna, där denna egendom eller dessa fyndigheter äro belägna.

8. Till fria yrken enligt artikel 6 räknas särskilt vetenskaplig, konstnärlig, litterär, undervisande eller uppfostrande verksamhet, så ock verksamhet som läkare, advokat, arkitekt eller ingenjör.

Författararvoden och vinster genom försäljning eller upplåtelse av rätt till nyttjande av patent, varu-

brevets, marques de fabrique, modèles, procédés et formules de fabrications sont imposables dans les conditions prévues à l'article 9. Toutefois, s'ils constituent un revenu d'entreprise industrielle ou commerciale, ils sont imposables suivant les règles de l'article 3.

L'article 6 ne sera pas applicable dans le cas d'une personne employée dans l'un des deux Etats, effectuant pour ses occupations un séjour temporaire ne dépassant pas six mois sur le territoire de l'autre Etat, et rémunérée exclusivement par son employeur assujetti à l'impôt dans le premier Etat.

Un professeur, un instituteur ou un assistant temporaire de l'un des deux pays qui reçoit une rémunération pour des services rendus au cours d'une période de résidence temporaire n'excédant pas un an, dans une université ou un autre établissement d'enseignement supérieur assimilable à une université de l'autre pays, est exonéré de l'impôt dans cet autre pays en ce qui concerne cette rémunération.

IX. Sont assimilées aux sociétés par actions, pour l'application du deuxième alinéa de l'article 8:

en Suède, les associations dites économiques;

au Maroc, les sociétés à responsabilité limitée.

X. Les sommes qu'un étudiant ou un stagiaire de l'un des Etats contractants, séjournant dans l'autre Etat contractant à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir les frais d'entretien, d'études ou de formation, ne sont pas imposables dans cet autre Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet autre Etat.

Les étudiants dans une université ou un autre établissement d'enseignement supérieur assimilable à une université ainsi que les élèves des écoles techniques de l'un des deux Etats contractants, qui occupent un

märken, modeller, fabriktionsmetoder och recept beskattas på sätt i artikel 9 sägs. Om emellertid härigenom uppkommer vinst av industriell verksamhet eller handel, sker beskattningen enligt bestämmelserna i artikel 3.

Artikel 6 tillämpas ej i fall då en i den ena staten anställd person på grund av sin tjänst endast tillfälligtvis uppehåller sig inom den andra statens område under en tidrymd icke överstigande sex månader av kalenderåret och erhåller sina löneförmåner uteslutande från sin i den förstnämnda staten skattskyldige arbetsgivare.

En professor, lärare eller biträdande lärare från det ena landet, som uppbär ersättning för tjänstgöring vid universitet eller därmed jämförlig högre undervisningsanstalt i det andra landet under tillfällig vistelse därstädes, ej överstigande ett år, skall vara befriad från beskattning i sistnämnda land för ifrågakvarande ersättning.

9. Vid tillämpningen av bestämmelserna i andra stycket till artikel 8 skola med aktiebolag jämföras:

i Sverige, ekonomiska föreningar;

i Marocko, bolag med begränsad ansvarighet.

10. En studerande eller affärs- eller hantverkspraktikant från en av de avtalsslutande staterna, som vistas i den andra staten allenast för sin undervisning eller utbildning, skall ej beskattas i denna andra stat för belopp, som han uppbär till bestridande av sitt uppehälle, sin undervisning eller sin utbildning, där est beloppen i fråga utbetalas till honom från utlandet.

Studerande vid universitet eller därmed jämförlig högre undervisningsanstalt ävensom elever vid tekniska skolor i en av de avtalsslutande staterna, som innehava anställning i den andra staten för att erhålla för

emploi rémunéré dans l'autre Etat en vue d'obtenir une formation pratique nécessaire à leurs études ne sont pas soumis à l'impôt dans ce dernier Etat à raison de revenu de cet emploi, à condition que la durée dudit emploi ne dépasse pas six mois et que les rémunérations perçues pendant la durée du séjour n'excèdent pas le montant de 4 000 couronnes suédoises ou de leur équivalent en dirhams marocains.

XI. Pour les contribuables qui prouvent qu'ils ont définitivement transféré leur domicile d'un Etat contractant dans l'autre, l'obligation fiscale, dans la mesure où elle est attachée au domicile, cesse dans le premier Etat, à dater du jour du départ, en ce qui concerne l'assiette des impôts visés par la présente convention.

XII. En cas de doute sur le point de savoir dans lequel des deux Etats une personne physique a son domicile fiscal, la question sera tranchée par voie d'accord particulier entre les autorités fiscales suprêmes des deux Etats. On considère, à cet égard, quel est celui des deux Etats dans lequel se trouvent centralisés les intérêts de cette personne; s'il est impossible d'aboutir à une décision sur ce point, on s'en tiendra à la nationalité de l'intéressé.

A l'égard des personnes qui ne sont ressortissantes d'aucun des deux Etats, les autorités fiscales suprêmes peuvent faire des arrangements spéciaux, dans des cas individuels, en vue d'éviter les doubles impositions. Il convient ici surtout d'avoir égard aux nationaux d'Etats ayant signé des conventions avec les deux Etats contractants, en vue d'éviter les doubles impositions.

XIII. Les stipulations des lois suédoises relatives à l'imposition des successions indivises ne seront pas applicables lorsque, en vertu des dispositions de la présente convention, les héritiers seront directement imposables au Maroc sur les revenus ou les biens provenant de la succession.

studierna erforderlig praktisk utbildning, underkastas icke beskattning i sistnämnda stat för inkomst av anställningen, därest anställningstiden är högst sex månader och inkomsten av anställningen ej överstiger 4 000 svenska kronor eller motvärdet i marockanska dirham.

11. För skattskyldiga, som visa att de utflyttat från den ena av de avtalslutande staterna till den andra, upphör, såvitt fråga är om åsättande av skatter som avses i detta avtal, skattskyldigheten i den förstnämnda staten, i den mån den bestämmas av hemvistet, med dagen för avflyttningen.

12. Vid tvivelsmål rörande frågan, i vilken av de båda staterna en fysisk person skall anses hava sitt skatterättsliga hemvist, skall avgörande träffas genom särskild överenskomst mellan de båda staternas högsta finansmyndigheter. I sådant hänseende bör tagas i betraktande, i vilken av de båda staterna den skattskyldige har centrum för sina intressen; är det ej möjligt att vinna enighet härutinnan, skall man rätta sig efter vederbörandes medborgarskap.

Med hänsyn till sådana personer, som icke tillhöra någon av de båda staterna, kunna de högsta finansmyndigheterna från fall till fall vidtaga särskilda anordningar till undvikande av dubbelbeskattning. Därvid skall hänsyn i synnerhet tagas till medborgare i sådana stater, vilka träffat avtal angående undvikande av dubbelbeskattning med de båda avtalslutande staterna.

13. Föreskrifterna i de svenska författningarna om beskattning av oskifta dödsbon tillämpas icke i den mån dödsbodelägare för i dödsboet ingående inkomst eller förmögenhet direkt beskattas i Marocko enligt bestämmelserna i detta avtal.

XIV. Aucune différenciation ne sera faite par chacun des deux Etats entre ses ressortissants et ceux de l'autre Etat pour l'application des tarifs des impôts visés dans la présente convention.

Les personnes physiques ressortissant de l'un des deux Etats bénéficieront sur le territoire de l'autre, dans les mêmes conditions que les nationaux de ce dernier Etat, des exemptions, abattements à la base, déductions et réductions d'impôts ou taxes accordés pour charges de famille.

Les personnes morales y compris les sociétés, ainsi que les associations de personnes, institutions, fondations et les biens affectés à des fins particulières qui ne possèdent aucune personnalité juridique propre, mais qui, en tant que tels, sont assujettis à l'impôt s'ils ont leur siège dans le territoire de l'un des deux Etats et si leur existence est reconnue par la législation dudit Etat, ne seront pas soumis sur le territoire de l'autre Etat à une charge fiscale plus élevée dans l'ensemble que celle supportée par les contribuables de même catégorie appartenant au dit Etat.

XV. Afin de dissiper les doutes qui pourraient naître, il est précisé que les dispositions de la présente convention ne portent pas atteinte au droit de bénéficier éventuellement d'exemptions plus larges déjà reconnues aux agents diplomatiques et consulaires en vertu des règles générales du droit des gens ou des règles qui seraient ultérieurement établies.

L'imposition demeure réservée à l'Etat d'origine dans la mesure où, sur la base d'exemptions plus larges, les agents ne seraient pas soumis à des impôts directs dans l'Etat auprès duquel ils sont accrédités.

Fait à Rabat, le 30 mars 1961.

En double original, en langue française.

14. Ingen åtskillnad skall göras av någon av de båda staterna mellan skattskyldiga som tillhöra den ena eller den andra staten, såvitt angår tillämpning av tarifferna för de skatter, som avses i detta avtal.

De fysiska personer, som äro medborgare i en av de båda staterna, åtnjuta inom den andra staten, under samma förutsättningar som sistnämnda stats egna undersåtar, de undantag, nedsättningar, avdrag och lättnader i skatter och avgifter, som medgivnas på grund av underhåll av familj.

Juridiska personer — däri inbegripna bolag, föreningar, inrättningar, stiftelser och förmögenhetstillgångar anslagna till särskilda ändamål, vilka icke äga självständig rätts-handlingsförmåga men som likväl själva äro underkastade skatt, därest de äro hemmahörande inom en av de båda staterna och deras existens är erkänd av lagstiftningen i denna stat — skola icke inom den andra statens område åläggas en skattebelastning, som i sin helhet är högre än den som åvilas skattskyldiga av motsvarande kategori inom sistnämnda stat.

15. Till undvikande av möjligen uppkommande tvivelsmål uttalas, att bestämmelserna i detta avtal icke inverka på rätten att i förekommande fall åtnjuta längre gående befrielser, som i kraft av folkrättens allmänna regler medgivits eller framdeles må komma att medgivnas diplomatiska och konsulära befattningshavare.

I den mån på grund av sådana längre gående befrielser dessa befattningshavare icke påföras direkta skatter i anställningsstaten, förbehålles beskattningen hemlandet.

Som skedde i Rabat den 30 mars 1961, i dubbla original exemplar på franska språket.

Pour la Suède
Lennart Petri

Pour le Maroc
D. Mhammedi

För Sverige
Lennart Petri

För Marocko
D. Mhammedi

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars
1961.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *godkännande av förslag till avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräkning beträffande direkta skatter jämte till avtalet hörande protokoll samt anför därvid följande.*

I syfte att underlätta de ekonomiska förbindelserna mellan Sverige och olika delar av Afrika har vid skilda tillfällen initiativ tagits för att genom avtal med berörda stater undanröja bestående dubbelbeskattning. Det svensk-franska dubbelbeskattningsavtalet tillämpas jämväl i fråga om vissa afrikanska områden (se SFS 1960: 535) och samma är förhållandet med det svensk-brittiska dubbelbeskattningsavtalet (se SFS 1954: 827 och 1959: 462). Med Belgien ingicks den 12 december 1955 ett avtal om utsträckning av det svensk-belgiska dubbelbeskattningsavtalet till förutvarande Belgiska Kongo och mandatområdet Ruanda-Urundi (SFS 1957: 594). Vidare har med Förenade Arabrepubliken (Egypten) och Sydafrikanska unionen ingåtts fristående avtal (SFS 1959: 22 och 1956: 21).

På grundval av det svensk-franska dubbelbeskattningsavtalet, vilket bl. a. omfattar Algeriet, ingicks med Tunisien ett avtal den 6 september 1960 (prop. 1960: 170). Ratifikationshandlingarna rörande sistnämnda avtal torde utväxlas inom kort och avtalet kommer därmed att träda i kraft den 1 januari 1962.

I förhållandet mellan Sverige och Marocko, som år 1955 blev en självständig stat, har hittills saknats en avtalsmässig reglering av dubbelbeskattningsfrågan. I samband med arbetet på det svensk-tunisiska avtalet aktualiserades därför frågan om att försöka få till stånd även ett svensk-marockanskt avtal. Då intresse för ett dylikt avtal visade sig föreligga på marockansk sida överenskoms om inledande av förhandlingar mellan expertdelegationer. Förhandlingarna, som ägde rum i Rabat under tiden den 10—den 18 februari 1961, fördes å svensk sida av en delegation bestående av chefen för finansdepartementets rättsavdelning Sten Walberg, ordförande, byråchefen i finansdepartementet Ivan Eckersten, assessorn Sven Brodén, finansdepar-

teamentet, samt generalkonsuln Gustav Forssius. Vid förhandlingarna nåddes enighet om ett på franska språket avfattat förslag till avtal för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter jämte till avtalet hörande protokoll.

Från marockansk sida har i samband med förhandlingarnas avslutande uttryckts önskemål om att avtalsförslaget — vilket torde såsom *bilaga*¹ få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende — måtte snarast underställas respektive regeringar för godkännande. Jag torde nu få anmäla förslaget för godkännande å svensk sida.

Innan jag redogör för avtalsförslaget torde jag med några ord få beröra det *marockanska skattesystemet*.

I Marocko — vars skattelagstiftning i huvudsak bygger på de för den franska skattelagstiftningen i ett äldre skede gällande principerna — utgår för statens och kommunernas räkning en rad avkastningsskatter av skilda förvärvskällor. Däremot finnes icke någon personlig inkomstskatt å skattskyldigs sammanlagda nettoinkomster. Ej heller utgår någon förmögenhets-skatt.

De särskilda avkastningsskatterna är näringskatten (*Impôt des Patentes*), skatten å inkomst av rörelse (*Impôt sur les bénéfices professionnels*), skatten å löner i allmän och enskild tjänst, arvoden och andra inkomster av arbete, pensioner och livräntor (*Prélèvement sur les traitements publics et privés, les indemnités et émoluments, les salaires, les pensions et les rentes viagères*), skatten å inkomst av fastighet i stad (*Taxe urbaine*) samt skatten å inkomst av fastighet å landet (*Impôt du tertib*). Därjämte kan nämnas den temporärt å förenämnda skatter utgående tilläggsskatten (*Impôt de Solidarité Nationale*).

Näringskatten erlägges av varje person, som i Marocko bedriver rörelse, handel eller yrke av vissa slag, och utgår med såväl fasta som varierande belopp alltefter näringsens art, driftställets belägenhet, antalet anställda eller annan liknande grund. Särskilda tillägg tillfaller berörda kommuner och handelskammare.

Skatten å inkomst av rörelse uttages å inkomst av industri, handel eller yrke, som är underkastad förenämnda näringskatt. Skattskyldighet föreligger även för inkomst av annan yrkesverksamhet, som utövas i Marocko och ej är föremål för beskattning i annan ordning. Beskattningsunderlaget bestämmes till viss schablonmässigt beräknad andel av årsomsättningen eller, då omsättningen överstiger viss gräns eller den skattskyldige eljest begär det, till verklig nettoinkomst. Utövare av fria yrken beskattas regelmässigt på grundval av verklig nettoinkomst. Skatten utgår i fråga om juridiska personer med 22,5 % av inkomst upp till 20 000 dirhams — ca 20 000 kronor — och med 25 % av överskjutande inkomstbelopp. Beträffande fysiska

¹ Bilagan har här uteslutits. Det vid propositionen fogade avtalet jämte protokoll överensstämmer med förslaget utom därutinnan att ombudens namn tillagts i ingressen till avtalsförslaget samt att, sedan datering och underskrifter verkstälts, uppgift därom införts.

personer tillämpas en progressiv skiktscala som börjar med 10 % i inkomstskikt motsvarande 3 000—6 000 kronor och högst uppgår till 22,5 % för inkomst överstigande 50 000 kronor. — Nämnas må att för att uppmuntra vissa investeringar ges enligt särskild lagstiftning viss befrielse från skatten å inkomst av rörelse.

Skatten å löner och pensioner m. m. uttages av i Marocko bosatta personer samt eljest då den verksamhet, genom vilken inkomsten förvärvats, utövats i Marocko för en därstädes bosatt arbetsgivare. Skattesatsen varierar mellan 5 och 14 % för olika inkomstskikt.

Skatten å inkomst av fastighet i stad utgår med 4 % av skattepliktigt hyresvärde jämte vissa tillägg. Skatten tillfaller huvudsakligen respektive kommuner. Skatten å inkomst av fastighet å landet är en statlig skatt som erlägges av fastighetens ägare eller brukare med fasta eller procentuellt beräknade belopp för olika slag av jordbruksprodukter.

I syfte att möta ökade anspråk på statsbudgeten till följd av Agadirkatastrofen har en generell höjning vidtagits såvitt avser de under åren 1960 och 1961 uttagna skatterna (Impôt de Solidarité Nationale). Höjningen utgår i fråga om skatten å löner och pensioner m. m. med 20 %, i fråga om skatten å inkomst av fastighet i stad med 50 % och beträffande övriga förut redovisade skatter med 25 % av tidigare gällande skattesatser.

Enligt artikel 1 i avtalsförslaget omfattar detsamma endast skatter å inkomst eller förmögenhet och är sålunda ej tillämpligt å skatter som uttages på annan grund. Å marockansk sida har medtagits de inkomstskatter som nu i korthet redovisats. Ehuru önskemål därom framförts från svensk sida, har förenämnda i Marocko utgående näringsskatt ej kunnat inbegripas, då denna skatt på grund av sin konstruktion ej ansetts vara en skatt å inkomst eller förmögenhet. För Sveriges del medtages såväl den statliga som den kommunala inkomstskatten ävensom den statliga förmögenhetsskatten.

Såsom inledningsvis angivits har Sverige nyligen avslutat ett dubbelbeskattningsavtal med Tunisien. Vid de förhandlingar som nu genomförts med Marocko har detta avtal varit en naturlig utgångspunkt såväl med hänsyn till det marockanska skattesystemets utformning som till andra relevanta omständigheter. En jämförelse av avtalsförslaget med det svensk-tunisiska avtalet ger vid handen att det visat sig möjligt att nå enighet om i huvudsak samma bestämmelser för en reglering av dubbelbeskattningen i förhållandet mellan Sverige och Marocko. Full överensstämmelse har dock ej kunnat ernås, då av diskussionerna med marockanska vederbörande framgått att man från marockansk sida på vissa spörsmål anlagt delvis andra synpunkter av teknisk eller annan karaktär. Ifrågavarande avvikelser berör emellertid endast enstaka bestämmelser i avtalsförslaget.

Överenskommelsen med Marocko är — liksom överenskommelsen med Tunisien — uppdelad i ett avtal och ett protokoll som är en integrerande

del av avtalet. Beträffande innehållet i det föreliggande förslaget till överenskommelse må vidare nämnas följande.

Enligt artikel 2 av avtalsförslaget skall inkomst av fastighet beskattas där fastigheten är belägen. Vad som förstås med inkomst av fastighet anges i punkterna 2 och 7 i protokollet. Jämlikt andra stycket av punkt 2 behandlas enligt avtalet inkomst av viss skogsavverkning såsom inkomst av fastighet, ehuru densamma enligt intern svensk skattelagstiftning utgör inkomst av rörelse. Beskattningsrätten till sådan inkomst skall således städse tillkomma den stat där den ifrågavarande fastigheten (skogsmarken) är belägen.

I artikel 3 återfinnes huvudregeln rörande inkomst av rörelse. Sådan inkomst beskattas där fast driftställe finnes till den del inkomsten förvärvats genom verksamheten vid driftstället. I punkt 4 i protokollet lämnas en exemplifiering av olika slag av fasta driftställen och angives även vissa fall, då fast driftställe ej skall anses föreligga. Nämda protokollspunkt har i några hänseenden erhållit en annan utformning än motsvarande bestämmelse i det tunisiska avtalet. Sålunda stadgas i det nu föreliggande förslaget uttryckligen att inköpsställe, som uteslutande avser inköp för vidareförsäljning genom driftställe i hemviststaten eller förädling där, ej skall underkastas beskattning såsom fast driftställe. Vidare har tidsbegränsningen för byggnadsföretag angivits till tolv månader i stället för sex såsom skett i det tunisiska avtalet. Även i själva artikeln har en viss avvikelse gjorts från sistnämnda avtal. Avvikelsen gäller ett tillägg i § 2 rörande användning av procentuell fördelningsgrund i de fall bokföringen vid driftstället ej möjliggör en uppdelning av inkomsten.

Från huvudregeln i artikel 3 om beskattning av rörelse göres ett undantag i artikel 5 i fråga om sjöfarts- och luftfartsrörelse. Undantaget överensstämmer helt med motsvarande bestämmelse i det tunisiska avtalet och är motiverat av bl. a. skattetekniska synpunkter. Att märka är dock att undantaget gäller endast för det fall företaget använder sig av fartyg som är registrerade i företagens hemviststat. I annat fall är — såsom angives i punkt 6 i protokollet — artikel 3 tillämplig.

Även bestämmelsen i artikel 4 har en direkt motsvarighet i det tunisiska avtalet. Bestämmelsen, som angår beräkningen av beskattningsunderlaget för skatt å kapitalinkomst då fast driftställe föreligger, anknyter till vissa grundprinciper i den franska lagstiftningen och är även intagen i det svensk-franska dubbelbeskattningsavtalet. Såsom framgått av den inledningsvis lämnade redogörelsen för marockansk skattelagstiftning innefattar denna f. n. ej någon skatt av angivet slag och bestämmelsen saknar därför aktuell betydelse.

Beskattningsrätten till inkomst av personligt arbete samt fria yrken regleras i artikel 6 samt i punkterna 8 och 10 i protokollet. Ifrågavarande bestämmelser skiljer sig i vissa hänseenden från de svensk-tunisiska. Sålunda saknas i förslaget till avtal med Marocko en särskild regel om tantiem och andra ersättningar till bolags styrelseledamöter. I det tunisiska avta-

let föreskrives att sådana ersättningar skall beskattas endast i den stat där ifrågavarande bolag är hemmahörande. I avsaknad av en dylik uttrycklig reglering blir alltefter verksamhetens art de vanliga bestämmelserna i avtalet tillämpliga, i första hand reglerna rörande personligt arbete. Beträffande underhålls- och studiebidrag (punkt 10 i protokollet, första stycket) har vidare bestämmelsen i avtalsförslaget fått en något vidare utformning än motsvarande regel i det tunisiska avtalet. Vad i övrigt angår bestämmelser för underlättande av praktikant-, student- och lärarutbyte upptar förslaget samma regler som sistnämnda avtal.

I fråga om beskattningsrätten till inkomst av kapital (artiklarna 7 och 8) ävensom royalty (punkt 8 i protokollet, andra stycket) innehåller avtalsförslaget bestämmelser som är praktiskt taget identiska med reglerna i det tunisiska avtalet. Bestämmelserna innebär att beskattningsrätten till ränte-, utdelnings- och royaltyinkomster i princip skall tillkomma den stat där inkomsttagaren har sitt hemvist. Vad särskilt angår reglerna för aktieutdelning må vidare nämnas att jämlikt artikel 8 andra stycket samt punkt 9 i protokollet utdelningen från ett bolag i den ena staten till ett bolag i den andra staten skall behandlas på samma sätt som om utdelningen gjorts mellan inhemska bolag. I enlighet härmed blir utdelning som ett svenskt bolag uppbär från Marocko i allmänhet fri från svensk skatt (54 § kommunalskattelagen och 7 § förordningen om statlig inkomstskatt ävensom förordningen den 9 december 1960 med provisoriska bestämmelser om beskattning av aktiebolags och ekonomisk förenings inkomst i vissa fall). Denna regel är av betydelse särskilt i förhållandet mellan dotter- och moderbolag.

Avtalsförslaget innehåller i fråga om flertalet inkomstslag uttryckliga bestämmelser om uppdelningen av beskattningsrätten. I de fall sådan uttrycklig bestämmelse saknas gäller enligt artikel 9 att beskattningen skall ske endast i inkomsttagarens hemviststat.

Såsom inledningsvis angivits omfattar avtalet jämväl skatt å förmögenhet. De regler som härvidlag skall tillämpas återfinnes i artikel 10.

Artiklarna 11—14 innehåller vissa allmänna bestämmelser motsvarande dem som återfinnes i det tunisiska avtalet. Då i Marocko f. n. saknas en personlig skatt som utgår på vederbörandes sammanlagda inkomst och förmögenhet, har artikel 11 tills vidare endast betydelse för Sveriges del. Regeln i denna artikel innebär att, även om enligt avtalet viss inkomst eller förmögenhet som uppbäres eller innehaves av en person med hemvist i Sverige skall beskattas allenast i Marocko och således undantagas från svensk beskattning, hänsyn tages till sagda inkomst eller förmögenhet vid beräkningen av den skattesats som skall tillämpas på den i Sverige skattepliktiga inkomsten eller förmögenheten. Denna regel, som för Sveriges del sedvanligen tillämpas i fall av dubbelbeskattningsavtal, är avsedd att bibehålla progressiviteten i beskattningen i fråga om inkomst och förmögenhet, som enligt avtalet får beskattas i Sverige, och förhindra att den svenska skatten därå minskas genom avtalet. Det torde ligga i sakens na-

tur att vid beräkning av tillämplig skattesats den utländska skatten ej avdrages såsom omkostnad, då den inkomst eller förmögenhet till vilken denna skatt hänför sig helt undantages från svensk beskattning. — Beträffande artiklarna 12—14 må blott erinras om att i den förstnämnda artikeln begreppet skatterättsligt hemvist uttömmade reglerats och att således i förhållandet till Marocko dessa bestämmelser och ej kommunal-skattelagens motsvarande regler blir tillämpliga. Av § 1 av sagda artikel följer att, om en fysisk person har sitt verkliga hemvist i Marocko, vederbörande ej vid tillämpning av avtalet kan anses äga hemvist i Sverige även om han stadigvarande vistas här.

I likhet med det svensk-tunisiska avtalet innefattar det föreliggande avtalsförslaget ej blott kollisionenormer för dubbelbeskattningens undanröjande utan även regler berörande rättsskydd och ömsesidig handräckning. Dessa regler återfinnes i artiklarna 15—20. Från marockansk sida fästes under förhandlingarna särskild vikt vid ifrågavarande föreskrifter och, enligt vad jag inhämtat, har det på marockansk sida för en överenskommelse om undvikande av dubbelbeskattningen varit en förutsättning att överenskommelse träffas jämväl om handräckning samt att bestämmelserna härvidlag ges en relativt vidsträckt utformning. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i huvudsak de svensk-tunisiska föreskrifterna men avviker på vissa punkter. Liksom är fallet med sistnämnda föreskrifter förutsättes ej något fortlöpande automatiskt utbyte av taxeringsuppgifter utan sådana uppgifter avses skola utväxlas endast efter särskild framställning. Beträffande de ifrågakommande avvikelserna torde särskilt böra nämnas att jämlikt punkt I i artikel 19 handräckning för indrivning av skatt skall kunna begäras — förutom beträffande framställningsstatens egna medborgare — även under vissa förutsättningar beträffande medborgare i den stat till vilken begäran riktas. Denna möjlighet till handräckning avser sådana fall då skattskyldigheten uppkommit under bosättning i den stat som gör framställningen om indrivning eller då skatten avser inkomst eller förmögenhet beträffande vilken beskattningsrätten enligt avtalet tillkommer nämnda stat. Nyssnämnda bestämmelse anknyter nära till vad som gäller enligt 1953 års svensk-belgiska dubbelbeskattningsavtal (SFS 1954: 5) och är något vidsträcktare än det svensk-tunisiska avtalet, vari begränsning gjorts till framställningsstatens egna medborgare. Liksom skett i sistnämnda avtal har vissa klausuler intagits rörande avvisande av framställning om handräckning (punkterna II och III av artikel 19).

Bestämmelserna i avtalsförslaget avses jämlikt artikel 21 skola tillämpas första gången i fråga om 1962 års taxering. Avtalet skall efter ratificering förbli i kraft under obegränsad tid, dock att detsamma kan uppsägas med iakttagande av en uppsägningstid av sex månader (artikel 22).

Sammanfattningsvis får jag anföra följande. I syfte att underlätta de ekonomiska förbindelserna med olika områden i Afrika har, såsom inledningsvis angivits, avtal ingåtts för att undvika dubbelbeskattning i förhål-

landet mellan Sverige och dessa områden. Med Tunisien slöts förra året ett sådant avtal och även i förhållandet till Algeriet är frågan om undvikande av dubbelbeskattning avtalsmässigt reglerad. Någon sådan avtalsmässig reglering har däremot hittills ej funnits mellan Sverige och Marocko. Det förslag till svensk-marockanskt dubbelbeskattningsavtal varom de båda förhandlingsdelegationerna enats anknyter nära till de avtalsbestämmelser som gäller i förhållandet till övriga nyssnämnda områden i Nordafrika. Att så är fallet synes från såväl tekniska som andra synpunkter tillfredsställande. Avtalsförslaget, vars utformning baserats på reciprocitetssynpunkter, innehåller en i huvudsak tillfredsställande lösning av berörda spörsmål och torde vara väl ägnat att främja ekonomiska och andra förbindelser mellan Sverige och Marocko. Jag tillstyrker att det samma godkännes.

Under erinran att det torde ankomma på chefen för utrikesdepartementet att göra framställning rörande avtalets undertecknande hemställer föredragande departementschefen härpå, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna det föreliggande förslaget till avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter jämte till avtalet hörande protokoll.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Bo Natt och Dag

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Kungl. Maj:t har förut denna dag på föredragning av chefen för finansdepartementet godkänt förslag till avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter jämte till avtalet hörande protokoll.

Enligt artikel 22 i förslaget skall avtalet ratificeras.

Kungl. Maj:t finner gott bemyndiga beskickningschefen i Rabat att underteckna avtalet och protokollet.

Ur protokollet:

Alf Ros

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 april
1961.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena.

Sedan Kungl. Maj:t den 3 mars 1961 bemyndigat beskickningschefen i Rabat att för Sveriges del underteckna avtal mellan Sverige och Marocko för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräckning beträffande direkta skatter jämte ett till avtalet hörande protokoll, av en lydelse svarande mot det förslag Kungl. Maj:t tidigare samma dag för sin del godkänt, har avtalet och protokollet den 30 mars 1961 blivit vederbörligen undertecknade.

I anledning härav hemställer jag, under återopande av vad jag den 3 mars 1961 anförde i ärendet, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att

dels godkänna nämnda avtal och protokoll;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att, i den mån det för genomförande av ifrågavarande avtal jämte därtill hörande protokoll erfordras, vidtaga ändringar i verkställda taxeringar, vare sig dessa har avseende å statliga eller kommunala skatter, ävensom i eljest vidtagna åtgärder, varigenom sådana skatter påförts.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olof Norén